

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců Mgr. Jany Komínkové a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci žalobce Pavel Svoboda, [redacted], zastoupeného [redacted] advokátem, se sídlem [redacted] proti žalovanému Policie ČR, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 386/100, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. listopadu 2012 č.j. KRPK-111698/ČJ-2012-1900KR

takto:

- I. Rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství Policie Karlovarského kraje ze dne 26.11.2012, č.j. KRPK -111698/ČJ-2012-1900KR je nicotné.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou domáhal o zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství Karlovarského kraje, Územního odboru Sokolov ze dne 2.11.2012 č.j. KRPK-103192/ČJ-2012-190981, které nevyhovělo žádosti žalobce o poskytnutí informace podle § 11 odst. 6 a § 15 odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v žalobě tvrdil, že se žalovaný v žalobě nevypořádal s námitkami žalobce obsaženými v odvolání. V odvolání žalobce tvrdil, že nepožádal o nahlédnutí do trestního spisu, nýbrž o informace dle zákona o přístupu k informacím a na základě toho o zaslání kopií specifikovaných písemností. Uváděl, že v odůvodnění správního rozhodnutí I. stupně bylo odkázáno na ust. § 11 odst. 6 zák. o svobodném přístupu k informacím pouze s tím, že existuje právní úprava nahlížení do trestního spisu. Žalobce také namítal, že formulace „nebude vyhověno“ výroku prvostupňového rozhodnutí je v rozporu s § 15 odst. 1 zák. o svobodném přístupu k informacím. Žalobce měl za to, že povinný subjekt jeho požadavek odmítl paušálně, bezdůvodně a při nezákonném vyloučení aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť existence právní úpravy nahlížení do trestního spisu nevylučuje aplikaci zákona o svobodném přístupu k informacím. Dále povinný subjekt podle žalobce nepostupoval v souladu s § 12 zák. o svobodném přístupu k informacím, tj. neověřil, zda důvod pro odepření poskytnutí informací trvá. Rovněž žalobou napadené rozhodnutí je podle žalobce nezákonné a nesprávné, když se žalovaný nevypořádal s námitkami žalobce obsaženými v odvolání, ani sám nijak neodůvodnil aplikaci ust. § 11 odst. 6 zák. o svobodném přístupu k informacím, nýbrž toto ustanovení pouze citoval. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí obou instancí a citoval ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Podle žalobce není jasné, zda odmítnutí poskytnutí informace bylo provedeno pouze na podkladě ust. § 11 odst. 6 zák. o svobodném přístupu k informacím, nebo i z důvodu existence právní úpravy nahlížení do trestního spisu. Dále žalobce namítal, že výrok napadeného rozhodnutí je v rozporu s § 90 odst. 5 správního řádu, podle něhož má být odvolání proti rozhodnutí prvostupňovému zamítnuto a napadené rozhodnutí potvrzeno.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobce žádal poskytnutí kopií veškerých písemností shromážděných ve věci trestního oznámení na jeho osobu jako bývalého ředitele společnosti [REDAKCE]. Trestní oznámení se podle žalovaného týkalo trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku a prověřování bylo ukončeno odložením věci podle § 159a odst. 1 trest. řádu, neboť se podezření ze spáchání trestného činu nepotvrdilo. Spisový materiál obsahuje konkrétně výpovědi osob s uvedením jejich osobních údajů a citlivé informace o činnosti 23 společenství vlastníků domů. Dále žalovaný tvrdil, že ačkoliv řízení bylo ukončeno usnesením podle § 159a odst. 1 trest. řádu, rozhodnutí tohoto charakteru nemusí být konečné, neboť pokud by byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti, mohlo by řízení pokračovat. Za tohoto předpokladu by poskytnutí informací žalobci mohlo ohrozit budoucí odhalovací a vyhledávací schopnost orgánů činných v trestním řízení. Ust. § 11 odst. 6 zák. č. 106/1999 Sb. obsahuje podle žalovaného výjimky z povinnosti poskytnout informace a na jejich základě povinný subjekt neposkytne informace vůbec nebo jen v omezeném rozsahu bez ohledu na to, zda řízení probíhá či bylo ukončeno. Žalovaný citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.9.2009 čj. 6 As 18/2009-63 s tím, že právo na informace není absolutní, nýbrž naráží na určitá omezení. Právo na poskytování informací podle žalovaného nelze bez dalšího vykládat jako nárok domáhat se nahlížení do spisu. Je naopak právem a povinností policie zvážit, zda s ohledem na ochranu osobních údajů a možné ohrožení odhalovací a vyhledávací schopnosti policie bude informace poskytnuta.

V replice žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu 1 As 44/2010-103 ze dne 1.12.2010 interpretující ust. § 11 odst. 4 písm. a) zák. o svobodném přístupu k informacím s tím, že podle tohoto rozsudku neobstojí výklad, který by zcela automaticky a vždy vedl k neposkytnutí požadovaných informací o probíhajícím trestním řízení. Podle názoru žalobce je povinností povinného subjektu důvody neposkytnutí informací náležitě vysvětlit. Pouhá skutečnost, že žalobce zažádal o poskytnutí informací z trestního spisu, neznámá podle žalobce, že mu nelze poskytnout (např. i částečně) žádnou z požadovaných informací (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Ans 8/2011-68 ze dne 8.7.2011). Podle žalobce jelikož byla věc v daném případě odložena, nemohlo ani teoreticky poskytnutím informací dojít ke zmaření trestního stíhání. Žalobce jakožto osoba, vůči níž směřovalo trestní oznámení, má legitimní zájem na poskytnutí informací. Žalobce dále citoval z knihy Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. Praha: Linde, 2010, str. 297-298 v části týkající se výkladu ust. § 11 odst. 6 zák. o svobodném přístupu k informacím, kde se uvádí, že „tímto ustanovením dochází k určitému doplnění výluky z informační povinnosti zakotvené v § 11 odst. 4 písm. a), dle něhož se neposkytují informace o probíhajícím trestním řízení. Komentované ustanovení totiž takovou omezující podmínku nestanoví a umožňuje tedy v zájmu zamezení ohrožení práv třetích osob nebo zajištění plnění úkolů orgánů činných v trestním řízení neposkytnout požadované informace. Určité nejasnosti může vyvolávat poněkud široká formulace hypotézy (není např. zcela zřejmé, jaká práva třetích osob mají být ohrožena, zvláště když právo na ochranu osobnosti a osobních údajů lze chránit již na základě ust. § 8a zák. o svobodném přístupu k informacím). V rozhodnutí proto bude povinný subjekt povinen náležitě odůvodnit, jaké skutečnosti byly motivem odepření žádaných informací.“

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce požádal podle zák. č. 106/1999 Sb., o zaslání kopií písemností obsažených ve spise ve věci trestního oznámení podaného proti žalobci pro trestný čin porušení povinnosti při správě cizího majetku, a to kopie trestního oznámení, kopie všech záznamů o podání vysvětlení a kopie všech úkonů orgánů Policie ČR a státního zastupitelství. PČR, Krajské ředitelství Policie Karlovarského kraje, Územní odbor Sokolov rozhodl, že žádost nebude vyhověno. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že s ohledem na ust. § 11 odst. 6 a § 15 odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb. byla žádost odmítnuta, neboť poskytnutí informací o trestním řízení v tomto případě podléhá úpravě v zákoně č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Tento zákon přesně upravuje, za jakých podmínek a komu je možné informace o trestním řízení poskytnout, konkrétně nahlížení do spisu je upraveno v § 65 trestního řádu, a takové právo náleží pouze obviněnému, poškozenému a zúčastněné osobě, jejich obhájci a zmocněnci. Žadatel není v souladu s výše uvedenými ustanoveními trestního řádu osobou, které je možné požadované informace poskytnout.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž argumentoval shodně jako v žalobě.

Podle žalobou napadeného rozhodnutí ředitel Krajského ředitelství Policie Karlovarského kraje rozhodl v režimu zákona č. 106/1999 Sb. tak, že rozhodnutí povinného o odmítnutí žádosti potvrdil. V odůvodnění odvolací orgán uvedl, že vyhovění žádosti by znamenalo porušení povinnosti ze zákona o svobodném přístupu k informacím a stejně tak trestního řádu. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalovaným potvrzeno, protože ust. § 11 odst. 6 zák. o svobodném přístupu k informacím jednoznačně vymezuje, že povinný subjekt

neposkytne informace o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisu, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, při předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost atd.

Součástí správního spisu je rovněž usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství Policie Karlovarského kraje, Územního odboru Sokolova, Oddělení hospodářské kriminality ze dne 15.10.2012 čj. KRPK-35335-78/Tč-2012-190981 o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu.

O věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.), neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili.

Podle § 76 odst. 2 s.ř.s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu.

V daném případě soud nemohl přistoupit k přezkumu důvodnosti žalobních bodů, neboť zjistil důvod pro vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného trpí zásadní závažnou vadou, neboť krajské ředitelství policie není příslušným orgánem k rozhodnutí o odvolání ve věcech týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

Podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, správní orgány jsou věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona.

Otázka příslušnosti ve správním řízení je spjata s právními předpoklady postavení správních orgánů vystupovat jako orgán, který má v dané věci rozhodovat. Věcná příslušnost určuje typově správní orgány, které mají provádět správní řízení v I. stupni, zahrnuje tedy v sobě i prvek tzv. instanční příslušnosti, neboť od ní lze dovodit, který správní orgán bude příslušný jako odvolací.

Podle § 16 odst. 3 zákona č. 16/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem.

Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem. Její postavení je aktuálně upraveno zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Policie je tvořena *útvary*. Krajské ředitelství policie je útvarem policie s územně vymezenou působností, přičemž územní obvod krajského ředitelství je vymezen územím kraje. Krajské ředitelství je organizační složkou státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřní organizační jednotky krajského ředitelství.

Z uvedeného vyplývá, že Policii České republiky je nutno považovat z hlediska příslušnosti k vedení správního řízení za jedinou instanci, za jediný správní orgán. Členění policie na útvary neznamená, že by se Policie ČR tímto členila na jednotlivé správní úřady, neboť to odporuje koncepci PCR jako jednotného sboru. Povinným subjektem z hlediska zákona o svobodném přístupu k informacím, příslušným k rozhodnutí prvoinstančnímu, je kterýkoli útvar policie, např. v dané věci Územní odbor v Sokolově. O odvolání proti rozhodnutí takového útvaru rozhoduje správní orgán, který je nadřízený Policii ČR. Podle § 178 odst.1 správního řádu nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je *policie podřízena ministerstvu*. To znamená, že věcně – instančně příslušným odvolacím orgánem v daném případě bylo Ministerstvo vnitra.

Uvedený závěr vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.1.2009 čj. 4 As 27/2008-89, (dostupného na www.nssoud.cz), kde „šlo o řízení, které bylo realizováno na přelomu účinnosti „starého“ a „nového“ správního řádu, přičemž Ministerstvo vnitra se stalo odvolacím orgánem v předmětné oblasti sice již od 1.1.2006, ale až pro věci, v nichž bylo řízení zahájeno po tomto datu, zatímco pro věci, u nichž bylo řízení zahájeno dříve, byl (zůstal) odvolacím orgánem žalovaný.“

Soud podotýká, že vada příslušnosti v odvolacím řízení v daném případě vyvolala nicotnost napadeného rozhodnutí, protože jde o tzv. absolutní věcnou nepřislusnost. Krajský policejní útvar absolutně nebyl příslušný k rozhodnutí o odvolání, neboť se jedná o útvar s územně omezenou působností, na rozdíl od celostátní působnosti Ministerstva vnitra. Z toho vyplývá, že o odvolání rozhodoval v dané věci nesprávně nižší orgán.

Z vyložených důvodů soud vyslovil nicotnost žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že o odvolání žalobce bude v novém správním řízení rozhodováno znovu příslušným odvolacím orgánem, tj. Ministerstvem vnitra.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto a contrario § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a žalovaný zamítnutí žaloby, rozhodnuto však bylo o nicotnosti rozhodnutí, tudíž žádný z účastníků neměl ve věci plný úspěch a žádnému z nich nebyla náhrada nákladů přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo

svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 23. října 2013

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková